

JORD- OCH SKOGSBRUKSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 5/2007 rd

Regeringens proposition med förslag till lagar om ändring av lagen om stöd för upphörande med att bedriva jordbruk och av vissa lagar som gäller avträdelssystemen

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 2 oktober 2007 en proposition med förslag till lagar om ändring av lagen om stöd för upphörande med att bedriva jordbruk och av vissa lagar som gäller avträdelssystemen (RP 91/2007 rd) till jord- och skogsbruksutskottet för beredning.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- äldre regeringssekreterare Heikki Koponen och äldre regeringssekreterare Katriina Pessa, jord- och skogsbruksministeriet

- enhetschef Sonja Lilius, Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt LPA
- sektionschef Maire Lumiaho, Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK.

Dessutom har skriftligt utlåtande lämnats av

- justitieministeriet
- Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC
- Renbeteslagsföreningen
- Sametinget.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att lagen om stöd för upphörande med att bedriva jordbruk ändras så att stöd villkoren ändras. Åldersgränsen föreslås bli sänkt med fem år för förvärvaren när en lantbruksföretagare genom avträdelse upphör med att bedriva jordbruk genom att överlåta sin gårdsbruksenhets åkermark som tillskottsmark. Ändringen innebär att förvärvaren ska vara under 50 år då avträdelsen sker. Regeringen före-

slår också ändringar i avträdelsestödssystemet och de tidigare systemen för avträdelse från jordbruk som föranleds av den folkpensionslagstiftning som träder i kraft vid ingången av 2008.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2008 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2008.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Som det framgår av propositionen reformerades systemet med avträdelsestöd för lantbruksföretagare genom lagen om stöd för upphörande med att bedriva jordbruk (612/2006), som trädde i kraft den 1 januari 2007. Med stöd av denna lag kan en lantbruksföretagare upphöra med att bedriva jordbruk innan han eller hon nått ålderspensionsålder, antingen genom generationsväxling på gårdsbruksenheten på så sätt att åkermarken och produktionsbyggnaderna överläts till någon som fortsätter med åkerbruket eller genom överlåtelse av åkermarken som tillskottsmark till en eller flera jordbrukare. På motsvarande sätt kan någon som bedriver renhushållning upphöra med denna hushållning före pensionsåldern, antingen genom generationsväxling eller genom överlåtelse av renarna som tillskottsrenar. Vid överlåtelse av tillskottsrenar måste minst 20 renar överlåtas till en renägare som redan bedriver rennäring.

Regeringen föreslår i propositionen att lagens 16 § 1 mom. 3 punkt ändras så att tillskottsmark får överlåtas endast till jordbrukare som ännu inte fyllt 50 år. Den nya åldersgränsen gäller också personer som bedriver rennäring, när avträdelsen sker i form av överlåtelse av tillskotts-

renar. Utskottet konstaterar att systemet är frivilligt. Tack vare det kan en person avträda sin gård eller sina renar före ålderspensionsålder samtidigt som det gör det lättare för den som övertar gården respektive renarna att bedriva sin näring. Ändringen bidrar också till att förbättra yngre näringsidkares produktionsförutsättningar.

Såväl av ett yttrande till utskottet som av propositionen framgår det att man vid jord- och skogsbruksministeriet håller på att ta fram en ny proposition om ändring av lagen om stöd för upphörande med att bedriva jordbruk där mottagarna kompletteras med dels den som kommer att fortsätta med gårdsbruket, dels staten när avsikten är att förrätta nyskifte av området. Utskottet skyndar på lagstiftningsprojektet.

Med hänvisning till propositionen och övrig utredning finner utskottet förslaget behövligt och ändamålsenligt. Utskottet tillstyrker lagförslagen utan ändringar.

Förslag till beslut

Med stöd av det ovan anförda föreslår jord- och skogsbruksutskottet

att lagförslagen godkänns utan ändringar.

Helsingfors den 21 november 2007

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Jari Leppä /cent
vordf. Pertti Hemmilä /saml
medl. Susanna Haapoja /cent
Hannu Hoskonen /cent
Anne Kalmari /cent
Lauri Kähkönen /sd
Mats Nylund /sv

Klaus Pentti /cent
Petri Pihlajaniemi /saml
Erkki Pulliainen /gröna
Kari Rajamäki /sd
Arto Satonen /saml
Katja Taimela /sd
Pekka Vilkuna /cent.

Sekreterare var

utskottsråd Carl Selenius.